

Saksframlegg

Vår ref.:
24/10115 - 1

Saksbehandler:
Anne Marit Stork

Dato:
09.08.2024

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
049/24	Plan og kommunalteknikk	20.08.2024

Ny metode for beregning av tellende areal for elgvald i Meløy

De fleste elgvaldene i Meløy kommune ble etablert på 1980- og 90 tallet. Beregning av tellende areal for elgvald ble gjort på grunnlag av de kartløsningene som var tilgjengelig tidligere, og det var nødvendig å bruke skjønn i beregningen. Vi har etter hvert fått bedre kartløsninger som er lettere å bruke og som gir en sikrere beregning.

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

Meløy kommune innfører ny metode for fastsetting av tellende areal fra 01.01.2026. Nibio kilden sitt kartverk legges til grunn for beregning av tellende areal og følgende arealklasser i Nibio Kilden kartverk går til fratrett: Åpen og skrinn fastmark, snaumark, fjell, vann, bebygde arealer, veier og infrastruktur.

Plan og kommunalteknikk 20.08.2024

Behandling

Votering nr. 1 - votering over forslag.

Forslag: Opprinnelig forslag.

For: 6 stemmer - AP 2, MFF 1, H 1, SV 1, KRF 1 - Arild Robert Kjerpeseth (AP), Laila Brun Engen (AP), Ida Limstrand Dybvik (MFF), Kai Nymo (H), Marianne Hegge Skogsholm (SV), Alf Jostein Tinnan (KRF).

Mot: 1 stemme - FRP 1 - Kristian Olsen (FRP).

PKT - 049/24 vedtak

Meløy kommune innfører ny metode for fastsetting av tellende areal fra 01.01.2026. Nibio kilden sitt kartverk legges til grunn for beregning av tellende areal og følgende arealklasser i Nibio Kilden kartverk går til fratrett: Åpen og skrinn fastmark, snaumark, fjell, vann, bebygde arealer, veier og infrastruktur.

Saksutredning:

Praksis for vurdering av tellende areal i Meløy kommune bygger i stor grad på tidligere saksbehandling og fra tiden da valdene første gang ble etablert. De fleste elgvaldene i kommunen ble etablert på 80 og 90 tallet. Tidligere viltansvarlig etablerte en praksis for beregning av tellende areal for elgjakt som innebar endel skjønn. Praksisen var etablert i samråd med den gang viltnevd i kommunen.

I første omgang er det lovverket som setter premissene for vurdering av tellende areal så vårt utgangspunkt er og har alltid vært lovverket:

b) tellende areal- definisjon: Tellende areal er det arealet som legges til grunn ved tildeling av fellingstillatelser. For rådyr, elg og hjort skal hovedsakelig arealer av produktiv og uproduktiv skog og arealer av myr under skoggrensa regnes med.

§ 8 TELLENDE AREAL FOR ELG, HJORT OG RÅDYR

For elg, hjort og rådyr skal kommunen som hovedregel regne skogareal og myr under skoggrensa som tellende areal. Med skogareal menes både produktiv og uproduktiv skog, og både lauvskog og barskog. Kommunen kan godkjenne andre arealtyper som tellende areal der disse er av stor betydning for vedkommende art. Områder som er omdisponert slik at arealet ikke lenger benyttes av vedkommende viltart skal trekkes ut av tellende areal

Det er størrelsen på det godkjente tellende arealet som skal legges til grunn ved beregning av antall fellingstillatelser som tildeles et vald. Arealtyper som medregnes: Skogareal og myr under skoggrensa er de arealtypene som skal regnes som tellende areal. I tillegg kan jaktrettshaver søke om å få godkjent andre arealtyper som tellende areal. Areal som vurderes som tellende areal, vil primært være områder som etter plan- og bygningsloven er lagt ut som LNF(R)-områder. I mange kommuner felles for eksempel en stor andel av dyrene på innmark. I slike områder vil det være helt naturlig at kommunen godkjenner hele eller deler av innmarksarealet som tellende areal. Bestemmelsen sier ikke noe om fradrag av vann fra det tellende arealet. Det framgår at vann i utgangspunktet ikke er tellende areal, og det skal være en enhetlig håndtering av dette innenfor kommunens grenser, for eksempel at vann over en størrelse kommunen bestemmer skal trekkes fra det tellende arealet.

Meløy kommunes praksis : Dyrkamark er tellende. Vi godkjenner alt skogareal og delvis arealer opp til ca 500 m over havet. Forutsetningen for å godkjenne arealer i fjellet var at det enten var skogledd eller at det var rikt på «buskvekster» som vierkjerr, småbjørk og dvergbjørk. Vi kunne dermed i noen tilfeller godkjenne slike «rike» arealer over 500 m.o.h.

Vurderingen innebar bruk av kartverket, den gang topografiske kart på papir i serie M711. Se lenke: [Da Noreg endeleg blei kartlagt | Kartverket.no](#). Disse kartene viste skoggrensa oppad for uproduktiv skog. I tillegg gjorde vi en beregning av arealet ovafor skoggrensa ved bruk av datidens flybilder. På flybildet kunne markas vegetasjon avdekkes visuelt og etter skjønn ble arealer godkjent eller ikke. Vi vurderte som oftest hele valdets areal under ett og ikke hver enkelt eiendom.

Arealer som i hovedsak besto av åpen skrin fastmark, snaumark eller fjell ble trukket fra etter skjønn.

Vurdering:

Vi har etter hvert fått bedre kartløsninger og tiden er nok moden for å forlate den gamle metoden for beregning av tellende areal som innebærer bruk av skjønn, og innføre en ny praksis for Meløy kommune hvor Nibios – Kilden kartverk legges til grunn for beregningen av tellende areal.

For å få ytterligere informasjon om praksis og beregning av tellende areal i Nordlandskommunene kontaktet vi Geir Johnny Monsen i Bondelaget. Geir Johnny har høy kompetanse på viltforvaltning. Dessuten er han den som best kjenner praksis for godkjenning av tellende areal i Nordlandskommunene.

Geir Johnny sier at for å unngå bruken av skjønn (Bruk av skjønn fører ofte til diskusjon og klagesaker) kan en bruke NIBIO- KILDEN sitt kartverk og generere en arealrapport over et valgt område. I arealrapporten fremkommer de forskjellige markslagene og her kan det gjøres et fratrekk av de arealene som ikke er tellende. Som et eksempel er det vedlagt en oversikt for beregning av tellende areal for gnr. 70/4,6 ,9 og 28 ved bruk av Nibio-Kilden sitt kartverk. Arealer merket gult går til fratrekk i tellende areal.

En innføring av ny praksis for beregning av tellende areal vil medføre at tellende arealer for alle vald i kommunen må fastsettes på nytt. Ny praksis vil gjøre at bruk av skjønn faller bort og ethvert vald kan umiddelbart sjekke hvor mye de har av tellende areal ved hjelp av Nibio-Kilden sitt kartverk. Slike nye beregninger kan viltansvarlig gjennomføre for alle vald i løpet av 2025.

Kommunedirektøren anbefaler at utvalg for Plan og kommunal teknikk innfører ny metode for fastsetting av tellende areal fra 01.01.2026. Ved bruk av kartverket NIBIO- KILDEN arealrapport vil enhver jaktrettshaver kunne se direkte hvor mye tellende areal de har. I Nibio- kilden kan et område eller en eiendom velges ut og det lages en rapport for de ulike markslag innenfor området. Fastsetting av tellende areal vil bli lettere for enhver å forstå. Saksbehandlingen blir enklere, og metoden vil bidra til færre klagesaker på tellende areal i fremtiden. Innføring av denne måten å beregne tellende areal på vil føre til lik behandling av alle vald i Meløy.

Ny metode vil gi mindre tellende areal for flere eiendommer, og det anbefales derfor å gjøre en ny vurdering av arealgrensen for felling av elg når alle elgvald er beregnet på nytt.

Vedlegg

Gårdskart, oversikt arealer

Arealrapport Gnr 70-4,6,9 og 28, ved Håvard S.Pedersen

Arne Johansen
Kommunedirektør